

A német megszálláskor Magyarországnak a faji törvények szerint 762 007 főnyi zsidó népessége volt. Közülük 460 771 a trianoni Magyarországon élt (261 453 Budapesten), és 301 236 a visszacsatolt területeken.

A megszállás alatt a deportálásoknak, a nyilasok által elkövetett tömeggyilkosságoknak, az éhségnek, betegségnek és más tényezőknek 501 507-en estek áldozatul. Ezek túlnyomó része abból a 440 000 zsidóból került ki, akiket 1944. május 15-e és július 8-a között Auschwitzba deportáltak (lásd a 19. l. táblázatot). A megszállás alatt áldozatul esők közül 267 771 fő a trianoni Magyarországról került ki – 85 453 Budapestről – és 233 736 a visszaszármasztott területekről.

Ilyenformán a magyarországi zsidóság második világháború alatti teljes vesztesége – a külföldre menekülteket leszámítva – 564 507 fő, ebből 297 621 a trianoni Magyarországról (100 803 Budapestről) és 266 886 a visszaszármasztott területekről.⁵

1945 végén 255 500 zsidó volt az 1944-ben Magyarország ellenőrzése alatt álló területeken, közülük 190 000 élt a trianoni területeken – köztük 144 000 Budapesten –, a háború utáni Európa egyik legnagyobb létszámú zsidó közössége (a Szovjetuniót nem tekintve). A Budapesten lakók közül 119 000-et a városban ért a felszabadulás: 69 000-et a gettóban, 25 000-et a nemzetközi gettóban, 25 000-et a nemzetközi gettó védett házaiban, és 25 000-et rejtőzködés közben (legtöbbször hamis árja iratokkal bujkáltak). A Budapestre visszatértek közül 5000 munkaszolgálatból szabadult, 20 000 pedig koncentrációs táborokból.

Az 1945 végén a trianoni Magyarország vidéki közösségeiben élő 46 000 zsidóból 6000-en szabadultak fel a munkaszolgálatos-századokból, 40 000 pedig különböző koncentrációs táborokból jött vissza; ez utóbbiak legtöbbször 1944 júniusában deportálták az ausztriai Strasshofba és a környékén fekvő családi munkatáborokba. 1945 végén a visszacsatolt területeken élő 65 000 zsidó közül 9000 volt munkaszolgálatos, és 56 500 tért vissza koncentrációs táborokból.

Varga László a Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetében más szempontok alapján végzett becslése is lényegében ugyanezekre a következtetésekre jut. Az ő számításai szerint a magyarországi zsidók által elszenvedett veszteségek a német megszállás után 502 000 főt tesznek ki. A megszállás előttieket is hozzászámítva – annak nagyságát 48 000-re teszi – megállapítja, hogy a magyar zsidóság háborús vesztesége: 550 000 ember. Varga számai pontosabbnak tűnnek. A két adategyüttes közti 14 507-es eltérés lényegében két forrásból fakad: az 1941-es „hontalan” zsidó áldozatokból és a szovjet front munkaszolgálatos-veszteségeiből. A Zsidó Világkongresszus magyarországi